

LJUBLJANSKI ŠKOFIJSKI LIST

Leto 1927.

Ljubljana, 24. septembra 1927.

Štev. 7.

43.

Oficij in maša o sv. Tereziji Deteta Jezusa.

A. A. S. 1927, str. 286 i. d.

Die 3. Octobris

S. Teresiae a Jesu Infante, Virginis

DUPLEX

Omnia de Communi Virginis tantum, praeter sequentia:

IN I VESPERIS

Pro Commemoratione: Ant. Veni, Sponsa Christi.

V. Spécie tua.

Oratio.

Dómine, qui dixisti: Nisi efficiámini sicut párvuli, non intrábitis in regnum caelórum: da nobis, quáesumus; ita beátæ Terésiae Vírginis in humilitáte et simplicitáte cordis vestigia sectári, ut práemia consequámur aeterna: Qui vivis.

IN II NOCTURNO

Lectio IV

Terésia a Jesu Infánte, Alensónii in Gállia, honéstis paréntibus, singulári et assídua erga Deum pietáte conspicuis, orta est. Inde a prima aetáte, Spíritu prævénta, religiósam vitam ágere cupiébat. Sério autem promísit, se nihil Deo denegatúram, quod ipse ab ea péttere viderétur: quam promissiónem fidéliter usque ad mortem serváre satégit. Quinto aetátis anno, matre amissa, Dei providéntiae se totam commísit sub vigílanti custódia amantíssimi patris, sororúmque natu maiórum: quibus magístris, Terésia ad curréndam perfectiόνis viam ut gigas exsultávit. Novénnis virgínibus ex Ordine sancti Benedícti Lexóviis excolénda traditur, ibíque in rerum divinárum cognitióne excéllere visa est. Décimo aetátis anno, arcánus et gravis morbus eam diu cruciávit, a quo, prout ipsa enárrat, ope Beatíssimae Vírginis, quae eídem subrídens appáruit, et quam, sub titulo Dóminae Nostrae a Victória, per novendiália invocáre

stúduit, divínitus fuit liberáta. Tunc angélico fervóre repléta, ad sacrum convívium, in quo Christus súmitur, se diligentíssime præparáre curávit.

Lectio V

Ut primitus eucharístico pane fuit refécta, insatiábilem cæléstis huius cibi famem hauríre visa est: unde, velut inspiráta, Jesum rogábat, ut omnem mundánam consolatiónem in amaritúdinem sibi vértet. Inde tenérismo in Christum Dóminum et in Ecclesiám amóre exæstuans, nihil antíquiús hábuit, quam Carmelitárum Excalceatórum Ordinem ingrédí, ut sui abnegatióne, suisque sacrificiis, sacerdotíbus, missionáriis, totíque Ecclesiæ opem afférret, et innúmeras ánimas Jesu Christo lucrifáceret: quod, iam morti próxíma, apud Deum se factúram pollicita est. Propter ætátis deféctum, multas ad religiósam vitam amplecténdam nacta est difficultátes, quibus tamen incredíbili animi fortitúdine superátis, quíndecim annos nata, Lexoviénsem Carmélum feliciter ingrèssa est. Ibi mirábiles Deus in Terésiæ corde ascensiónes dispósuit, quæ, Mariæ Virgínis vitam absconditam imitáta, quasi hortus irriguus, flores ómnium virtútum germinávit, præcipue, vero exímie in Deum et in próximum caritátis.

Lectio VI

Quo magis Altíssimo pláceret, quum in Sacris Scriptúris mónitum illud legísset: Si quis est párvulus, véniat ad me; párvula in spíritu esse véluit, et inde filiáli fidúcia Deo, tamquam patri amantíssimo, se perpétuo trádidit. Hanc spirituális infántiæ viam, secúndum Evangélii doctrínam, álios dócuit, speciátim novítias, quas ex obediéntia ad religiosárum virtútum stúdiúm informándas suscepit, atque ita apostólico zelo repléta, mundo, supérbia infláto et vanitátes diligéti, evangélicæ simplicitátis iter patefécit. Sponsus autem Jesus eam patiéndi desidério, tam in ánima, quam in córpore, pénitus inflammávit. Insuper Dei caritátem undéquaue negléctam animadvértens, summo dolore affécta, duóbus ante óbitum annis, Dei miseréntis Amóri se víctimam óbtulit. Tunc, ut ipsa refert, cæléstis ignis flamma vulneráta est: unde caritáte consúmpta, in éctasim raptá, ferventíssime ingémians: Deus meus, te díligo; vigínti quátuor annos nata, die trigésima Septémbris, anno millésimo octingentésimo nonagésimo séptimo, ad Sponsum evolávit. Quod autem móriens promiserat, se perénnem rosárum plúviam in terram demissúram, hoc, in cælum recépta, innúmeris miráculis reáipse adimplévit et in dies adímpet. Quare Pius Undécimus, Póntifex Máximus, die vigésima nona Aprílis, anno millésimo nongentésimo vigésimo tértio, eam inter beátas vírgines adscripsit: quam novis fulgéntem prodígiis, biénio post, iubiláeo máximo recurrénte, décimo sexto kaléndas Júnias, solémniter sanctórum fastis accénsuit; ac dein ejus festum ad univérsam exténdit Ecclesiám.

Vesperae de sequenti, Commemoratio praecedentis.

Missá Dilexísti, de Communi Virgínium præter Orationem: Dómine, qui dixísti, ut in Officio.

URBIS ET ORBIS

Ex quo caelitus honores Sanctae Teresiae a Iesu Infante, Virgini, Apostolica Sedes, suo supremo iudicio, anno millesimo nongentesimo vigesimo tertio, tribuendos esse decrevit, magna erga beatam Virginem ubique invaluit devotio; quae, innumeris beneficiis miraculisque, veluti rosarum imbre, foecundata, in dies magis ac magis mirifice crebrescit. Ea de causa, complures Sacrorum Antistites, imo vel ipsi Romanae Ecclesiae Purpurati Patres magnopere sibi in votis esse pandiderunt, ut Sanctae Teresiae a Iesu Infante honor et cultus, per Officium et Missam, a Suprema Auctoritate, in toto catholico orbe decernatur: quod postulatum Summo Pontifici Pio Papae XI suaviter arrisit. Quare ad iuris tramitem et ad normam Decreti 20 Februarii 1926 concinnatum Officium et Missam, prouti in superiori exemplari prestat, per Eminentissimum Dominum Cardinalem Sacrae Rituum Congregationi Praefectum una cum R. P. D. Sanctae Fidei Promotore generali, diligenter revisum, ab eodem Cardinali subsignata die Sanctissimo Domino fuit exhibitum, simulque oblata supplicatio ut festum S. Teresiae a Iesu Infante, Virginis, ad universam extenderetur Ecclesiam. Sanctitas vero Sua, supradictum Officium cum Missa in omnibus approbare dignata est, mandavitque ut ab utroque Clero, in universa Ecclesia, die 3 Octobris, sub ritu duplici minori, festum S. Teresiae a Iesu Infante, Virginis, quotannis recolatur: servatis de cetero rubricis. Contrariis quibuscumque non obstantibus.

Die 13 Julii 1927.

✠ A. CARD. VICO, EP. Portuen. et S. Rufinae,

S. R. C. Praefectus.

L. ✠ S.

Angelus Mariani, Secretarius.

Pro Directorio liturgico a. 1927.

2. Oct. Dom. Vesp. de Dom., com. seq. et Ss. Angelor.

3. Oct. Fer. 2. S. Teresia a Jesu Infante V., dupl., c. a. Off. ord.; LL. 2. Noct. et Or. ut in folio novo. — M. *Dilexisti* de coi Virg., Or. ppr. — Vesp. de seq., com. praec.

11. Oct. Fer. 3. — Miss. *conv.* de Req. (M. quotid., tres Or., Seq.). — Miss. *priv.* de Req., vel Dom. praec. (c. vir.), sine *Gl.*, 2. Or. *A cunctis*, 3. *Fidelium*, 4. ad lib., sine *Cr.*, Praef. comm, *Ben. Duo*.

Mašne ustanove.

Glede sprejemanja mašnih ustanov odrejam:

Za sprejemanje novih ustanovnih maš velja odslej pravilo, da se je ravnati po predpisih v »Navodilu za upravo cerkvenega in nadarbinskega

premoženja« iz l. 1913 str. 64, samo da se dotični znesek pomnoži z 10. Dobljena vsota znači dinarje. Potrebna glavnica za navadno mašno ustanovo (tiho sv. mašo) je torej 1500 Din, za Libero 500 Din itd.

Obresti se razdeljujejo tako, da prejema mašnik 3 šestine ali polovico, cerkev 2 šestini, cerkovnik 1 šestino.

Ustanovitelj naj razen pogoja, da se dohodki ustanove ne smejo nikdar vračunati v zakonito plačo duhovnika, ali v namenilnem pismu ali ustno (sestavi se pravilni zapisnik) še pritrdi, da sme škof. ordinariat, ako bi se vrednost glavnice tako zmanjšala, da bi ne bilo več mogoče izpolnjevati obveznosti ustanove, mašno ustanovo ukiniti in določiti, da se za glavnico opravijo manualne maše.

Ako pa ustanovitelj za varščino mašne ustanove določi zemljišče, mora vsakoletni čisti, resnični (ne katastralni) dohodek po odbitih stroških (davkih itd.) dosegati letne obresti za mašno ustanovo določene glavnice.

Slednjič se naroča župnim uradom, naj pred izgotovitvijo končnega sprejemnega pisma predlože škofijskemu ordinariatu na vpogled načrt tega pisma.

V Ljubljani, dne 3. avgusta 1927.

† Anton Bonaventura,
škof.

* Gl. Šk. l. 1929, str. 99.

P r i p o m n j a * Sprejemno pismo bodi kolkovano s kolkom za 2 Din. Isti kolek potrebuje potrdilno pismo. Pristojbina (taksa) se ravna po znesku prav tako kakor pri darilnih listinah ali pri oporoki, torej do 250 Din glavnice 10%, do 1250 Din 11,5%, do 2500 Din 13%, do 25.000 Din 14,5% itd. Taksa za potrdilno listino znaša 30 Din (cf. Škof. List, 1924, 43). Ker se morata sprejemno in potrdilno pismo sestaviti in duplo, znašajo torej stroški za kolke $4 \times 2 = 8$ Din. Pri oporočno določenih mašnih ustanovah se pristojbina plačuje že pri prisojilih, zato odpade pri sestavi listine.

Patronat verskega zaklada.

Pri konkurenčnih obravnavah v župnijah, ki so bile pod patronatom verskega zaklada, se od državne strani ne priznava več dolžnost verskega zaklada, da bi prispeval po konkurenčnem zakonu z dne 20. julija 1863, dež. zak. šte. 12, ker ni več patronatnega naslova.

V dotičnih rešitvah se utemeljuje to sledeče:

»Ta patronat je bil čisto vladarski patronat, kakršnega so si državni poglavarji v obče prilaščali nad vsemi izpraznjenimi beneficijami. Pri vršenju tega patronata se je vlada pozivala na činjenico, da je osnovala in dolžala dotično nadarbino. Ker je pa to izvršila s sredstvi, ki niso bila njena, temveč cerkvena,

nit po kanonskih načelih ni mogla doseči patronatske pravice. Ko je z jožefin-skim sistemom padla teorija o vladarskem patronatu, postal je tudi patronat verskega zaklada teoretično nevzdržljiv. Ker ga cerkev v obče nikdar ni priznala je bilo sprčeno to vprašanje v preteklem stoletju o priliki konkordatskih pogajanj med cerkvijo in državo. V čl. XXV. konkordata od 18. avgusta 1855 je bilo rešeno to vprašanje na ta način, da je Sveta stolica priznala cesarju in kralju Francu Jožefu in njegovim katoliškim prestolonaslednikom pooblastilo za imenovanje na kanonikate in župnije patronata, ki se izvaja od verskega odnosno učnega zaklada »Sanctitas Sua, ut singularis benevolentiae testimonium Apostolicae Francisci Josephi Imperatoris et Regis Maiestati praebeat, Eidem atque catholicis Eius in Imperio Successoribus indultum concedit, nominandi ad omnes Canonicatus et parochias quae juri patronatus ex fundo religionis seu studiorum derivanti subsunt, ita tamen, ut seligat unum ex tribus, quos, publico concursu habito episcopus ceteris digniores judicaverit.« Besedilo: »Quae juri patronatus ex fundo religionis derivanti subsunt«, nikakor ne pomeni priznanje, ampak je služilo samo v boljšo in jasnejšo označbo beneficijev, kateri tvorijo predmet privilegija. Indult pa je z državnim prevratom ugasnil, ker ni več upravičena in njegovega katoliškega nasledstva in ker je cesarstvo (imperium) razpadlo. Naši vladi nedostaje pravnega naslova za izvajanje versko-zakladnega patronata: samo upravljanje verskozakladne imovine ni nikak patronatni naslov. S tega razloga tudi ni država dolžna da bi prispevala v cit. paragrafu predvideno patronatsko tangerio in je torej kriti potrebne izdatke od strani cerkvene občine po določilih § 11. c. k. z. kr. z doklado na neposredne davke, upoštevajoč pri tem tudi določila zakona z dne 31. decembra 1894, drž. zak. štev. 7 ex 1895.«

O tem se župni uradi s tem obveščajo.

46.

Razne objave.

Raziskavanje po maticah. Od sreskega poglavarja v Črnomlju je došel škofiškemu ordinariatu dopis z dne 22. julija 1927 štev. 1781/1, ki se glasi:

Dne 22. maja 1822 je bila v občini Planina rojena Neža Božič (Boschitsch) kot zak. hči Janeza Božič in Ane. V starosti 16—18 let je imenovana neznano kam odšla. Ker obstoji domneva, da je imenovana nezakonska mati Janeza Božič, roj. 13. decembra 1842 nekje na Kranjskem (rojstni kraj slednje imenovanega se doslej še ni mogel ugotoviti), kateri se je poročil dne 12. februarja 1872 na Javorniku (št. Rupert nad Laškem) z Barbaro, roj. Plevnik dne 29. oktobra 1843, se dovolim naslov vljudno naprositi, da zaprosi od vseh svojih podrejenih župnih uradov rojstni in krstni list ter smrtni list za Nežo Božič (rojeno 22. maja 1822) in rojstni in mrljski list za Janeza Božič (roj. 12. decembra 1842).

Matični uradi naj zato pregledajo matice in v primeru izsledbe naj se pošljejo semkaj zaproseni službeni matični izpiski.

Orglarska šola. Mnogo župnih uradov (47) še ni poslalo prispevkov za orglarsko šolo za leto 1927. Nekateri teh (16) dolgujejo še za leto 1926. Zamudni župni uradi se ponovno opozarjajo naj brez odlašanja vpošljejo zaostale prispevke. Župnije, iz katerih še ne bi došli prispevki, se bodo v prihodnji številki Škofijskega lista imenoma navedle.

Račun

Duhovskega podpornega društva za l. 1926., odobren na občnem zboru
25. avgusta 1927.

Prejemki:

1. Prebitek konec l. 1925.	12.154-33 Din
2. Obresti	804-46 „
3. Darovi	20.540-— „
4. Članarina	4.720-— „
5. Najemščina v Bohinju	6.000-— „
Skupaj	44.218-79 Din

Izdatki:

1. Dopolnilna prenosna taksa 1926	212-10 Din
2. Davek v Bohinju	3.043-15 „
3. Podpore (25 gg.)	21.756-— „
4. Posojilo M. J.	6.000-— „
5. Za 12 sv. maš	180-— „
6. Upravní stroški	1.393-25 „
7. Popravila v Bohinju	617-— „
8. Nakup inventarja v Bohinju	6.000-— „
Skupaj	39.201-50 Din

Ako primerjamo prejemke v vsoti	44.218-79 Din
z izdatki v vsoti	39.201-50 „
ostane v blagajni 1. januarja 1927	5.017-29 Din

Imetje Duhovskega podpornega društva konec l. 1926. je bilo:

1. Prebitek v gotovini	5.017-29 Din
2. Obligacije	2.775-— „
3. 20 delnic »Uniona« nomin.	1.675-— „
4. V poštni hranilnici	831-29 „
5. »Matica« v Ljudski posojilnici	34.336-26 „
6. Vojno posojilo	1-— „
7. Hospic pri Sv. Duhu v Bohinju	
Skupaj	44.635-84 Din

V Ljubljani, 26. avgusta 1927.

Dr. Jos. Lesar, t. č. predsednik.

Slovstvo.

Dr. Opeka Mihael, Večna knjiga. Deset govorov o Sv. Pismu. Ljubljana 1927. Založila Prodajalna K. T. D. v Ljubljani. Mala 8°, 96 strani. Cena 16 Din, po pošti 1.50 Din več.

Vsebina tega novega (trinajstega) zvezka pridig stolnega kanonika dr. Mihaela Opeka je sledeča: Uvod. — I. Kaj je Sv. Pismo? Obseg, starost jezik. — II. Začetnik in pravi pisatelj Sv. Pisma. — III. Vsebina Sv. Pisma in nje cena. — IV. Pristnost Sv. Pisma Novega zakona. — V. Nepokvarjenost in verodostojnost Sv. Pisma Novega zakona. — VI. Ali so v Sv. Pismu bajke, zmote, laži? — VII. Sv. Pismo ni edini vir božjega razodetja. — VIII. Čuvarica in razlagavka Sv. Pisma. — IX. Ali Cerkev komu prepoveduje brati Sv. Pismo? — X. Vzemite in berite. — Opombe.

Tudi ta novi zvezek pridig bodi gg. dušnim pastirjem toplo priporočen.

Manete in dilectione mea. Srce Jezusovo in duhovnik. Priredil dr. Josip Jerše. Založil Glasnik Srca Jezusovega. Ljubljana 1927. — Mala 8°, 68 strani. Cena 8 Din, po pošti 9.50 Din.

O knjižici pišejo izdajatelj v predgovoru:

Knjižico »Manete in dilectione mea« spremlja poseben blagoslov božji. Izšla je šele pred tremi leti, a je že prevedena na vse večje jezike. Duhovnikom je bila namenjena in našla je tudi hitro pristop do duhovniških duš. Mnogi škofje so se kaj pohvalno izrazili o njej in jo toplo priporočili svojim duhovnikom, zlasti še kandidatom duhovskega stanu in novomašnikom, ki odhajajo v vinograd Gospodov. Francoska izdaja je bila tiskana v 20.000 izvodih, a tekom dobrega leta je skoro pošla. Kaj ima knjižica tako privlačnega na sebi? Ni najbrž le vsebina, ki tako prepričevalno poučuje in bodri čitatelja ter ga osvaja, ampak tudi neka posebna milina v pripovedovanju in pa ljubezen do božjega Srca, ki preveva ves spis.

Knjižico je sestavil pobožen in učen duhovnik kontemplativnega reda, ki nikakor ne želi, da bi javnost zvedela za njegovo ime, češ, da so te vrstice pisane bolj po bežjih razsvetljenjih, ki jih je prejel v premišljevanjih, kakor pa po lastnem prizadevanju. V pismu na nas piše, da ga bo zelo veselilo, če bi mogel tudi slovenski prevod vsaj nekoliko pomnožiti slavo in češčenje božjega Srca. S tem namenom smo prevod tudi oskrbeli. Naj brezmadežna Devica, kraljica duhovnikov, pomaga slovenski izdaji, da najdejo te vrstice pot do duhovniških src in da se po duhovnikih razlije ljubezen in bogastvo presv. Sre Jezusovega v še obilnejši meri na ves slovenski narod!

49.

Konkurzni razpis.

Z okrožnico z dne 22. avgusta 1927 št. 3268 je bila razpisana župnija Blagovica z rokom do 15. septembra 1927.

50.

Škofijska kronika.

Umeščena sta bila: Andrej Stare, kaplan pri Sv. Petru v Ljubljani, na župnijo Faro dne 18. avgusta 1927; Karel Rupnik, ekspozit v Konjšici, na župnijo St. Lambert dne 12. septembra 1927.

Podeljene so župnije: Dovje Francu Pečariču, žup. upravitelju ondi (umeščen 1. avgusta 1927); Krašnja Alojziju Brecljniku, žup. upravitelju v Novi Oslici (umeščen 22. septembra 1927); Križe pri Trziču Josipu Hartmanu, župniku v Blagovici; Krško Janezu Filipiču, župniku na Vranji peči (umeščen 15. septembra 1927); Čatež ob Savi Mihaelu Kmetu, žup. upravitelju na Velikih Poljanah (umeščen 7. septembra 1927).

Zaved sv. Stanislava. Za prefekte so nameščeni semeniški duhovnik Stanislav Grims in novomašnika Ciril Jerina in Jožef Rozman.

Imenovan je za župnega upravitelja na Vranji peči Adolf Knol, bivši župnik v Krašnji.

Premeščeni so: Anton Črnugelj, kaplan v Starem trgu pri Ložu, za župnega upravitelja v Babnem polju; Janez Frančič, kaplan v Kamniku, za žup. upravitelja na Bučki; Franc Krašna, kaplan na Jesenicah, za žup. upravitelja pri Sv. Križu nad Jesenicami; Jožef Stupica, kaplan v Senčurju pri Kranju, začasno za žup. upravitelja na Prežganju; Jožef Cuderman, žup. upravitelj v Št. Lambertu, za kaplana pri Sv. Petru v Ljubljani; Martin Dimnik, žup. upravitelj v Fari, za kaplana v Loški potok; Jožef Kastelic, žup. upravitelj pri Sv. Križu nad Jesenicami, za kaplana na Jesenice; Janez Spendal, prefekt v zavodu sv. Stanislava, za kaplana v Kamnik; Silvester Skebe, prefekt v zavodu sv. Stanislava, za kaplana v Borovnico; Anton Pavlič, beneficiat na Vačah, za kaplana na Rako; Franc Blažič, vikar pri koleg. kapitlju v Novem mestu, za kaplana na Vrhniko; Franc Kek, kaplan v Škofji Loki, za vikarja pri koleg. kapitlju v Novem mestu. — Nadalje so premeščeni kaplani: dr. Janez Ahčin iz Mokronoga k Sv. Petru v Ljubljani, Anton Torkar od Sv. Petra v Ljubljani v Sv. Križ pri Kostanjevici, Anton Božnar z Rake v Sv. Križ pri Kostanjevici, Franc Kirar iz Sv. Križa pri Kostanjevici v Cerknico, Jožef Košiček iz Cerknice na Jesenice, Andrej Križman iz Žužemberka na Jesenice, Franc Vavpetič iz Nakla v Senčur pri Kranju, Jožef Hostnik od Sv. Trojice v Tržišču v Dol pri Ljubljani, Janko Žagar iz Dola k Sv. Trojici v Tržišču, Andrej Kušlan iz Stopič na Vinico, Viljem Cunder iz Št. Petra pri Novem mestu v Stopiče, Mihael Jenko iz Velikih Lašč v Trebnje, Ivan Veider z Vrhnike v Škofjo Loko, Jožef Poje iz Mirne peči v Leskovec, Anton Ravnikar iz Višnje gore v Mirno peč, Leon Kristanc iz Sodražice v Višnjo goro, Franc Kolenec iz Sore v Sodražico.

Nameščeni so bili kot kaplani semeniški duhovniki oziroma novomašniki: Janez Bergant v Starem trgu pri Ložu, Gregor Mali v Žužemberku, Franc Mozetič v Mokronogu, Franc Nahtigal v Velikih Laščah, Anton Švele v Št. Petru pri Novem mestu.

Ordinacija. Sv. mašniško posvečenje je prejel Jožef Pogačnik dne 25. julija 1927 v Inomostu.

Škofijski ordinariat v Ljubljani,

dne 24. septembra 1927.

Vsebina: 43. Oficij in maša o sv. Tereziji Deteta Jezusa. — 44. Mašne ustanove. — 45. Patronat verskega zaklada. — 46. Razne objave. — 47. Račun Duh. podp. društva za l. 1926. — 48. Slovestvo. — 49. Konkurni razpis. — 50. Škof. kronika.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Dostal. — Za Jugosl. tiskarno v Ljubljani Karel Čeč.